

Lausunto

16.11.2021

Asia: VN/8292/2021

Lausuntopyyntö: Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ajokorttilain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikkuvan poliisin Perinneyhdistys ry

16.11.2021

LAUSUNTO

Diaarinumero VN/8292/2021

Liikenne- ja viestintäministeriö

Liikkuvan poliisin Perinneyhdistys lausuu hallituksen esitykseen ajokorttilain muutoksesta seuraavaa:

Esityksessä ehdotetaan ajokorttisääntelyä muutettavaksi nuorten kuljettajien liikenneturvallisuuden edistämiseksi.

Liikkuvan poliisin Perinneyhdistys katsoo ajokorttisääntelyn tavoitteen olevan oikein kirjattu, sillä vuonna 2018 voimaan tullut ajokorttilain uudistus heikensi merkittävästi erityisesti autokoulujen mahdollisuutta opettaa oppilaita turvallisiksi kuljettajiksi lakiin kirjatun miniajo-opetuksen puitteissa. Vuonna 2018 voimaan tulee lain tavoitteena oli halventaa ajokortin hintaa ja samalla lain muutos romutti hyväksi todetun ajokorttikoulutuksen mahdollisuuden tuottaa liikenteeseen turvallisia ja vastuullisia kuljettajia.

Liikkuvan poliisin Perinneyhdistys toteaa jo tässä vaiheessa, että nyt esitetyt muutokset eivät tule riittävästi korjaamaan vuoden 2018 uudistuksessa toteutuneita erittäin vakavia virheitä. Liikkuvan poliisin Perinneyhdistys tulee lausunnossaan ottamaan kantaa laajemmin lain uudistustarpeeseen.

Esityksen mukaan kuljettajaopetusta täydennettäisiin lisäämällä ajokortin suorittajalta vaadittavan turvallisuuspainotteisen riskientunnistamiskoulutuksen laajuutta ja vaatimuksia.

Liikkuvan poliisin Perinneyhdistys katsoo, että pelkkä riskientunnistamiskoulutuksen laajuuden ja vaatimusten lisääminen ei riitä, vaan samalla tulee tehdä ehdottomasti päätös siitä, että yhtäkään ns. B-ajokorttiluokan minimiajokertoihin liittyvää ajokertaa ei saa ajaa simulaattorissa, vaan kaikki ajokerrat tulee ajaa normaalissa liikenteessä ajo-opetukseen käytettävällä autolla. Simulaattoriopetuksella ei siis saisi korvata yhtään ns. pakollista ajokertaa, eikä myöskään mahdollista ajokokeen hylkäämisen jälkeistä lisäajokertaa. Yhdistys toteaa lisäksi, että tutkinnon vastaanottajille tulee ehdottomasti palauttaa nyt tehtävässä ajokorttilain uudistuksessa oikeus määrätä lisäajokerrat ajotutkinnossa epäonnistuneelle ajo-oppilaalle. Tällä toimenpiteellä varmistetaan se, että ajo-oppilas ei tule seuraavaan ajokokeeseen ilman yhtäkään lisäajokertaa, jotka olisivat välttämättömiä lisäämään ajo-oppilaan kykyä ajaa autoa liikenteessä turvallisesti, vastuullisesti, ekologisesti ja liikennesääntöjen mukaisesti. Koska kysymyksessä on nyt ns. yhden tutkinnon malli, tulee tutkinnon vastaanottajille antaa mahdollisuus varmistaa se, että ajokokeessa epäonnistunut kuljettaja ajaa riittävän määrän lisäajokertoja oppilaan ajotaidon mukaan arvioituna.

Esityksen mukaan ehdotetaan säädettäväksi, että liukkaalla ajamisen ajo-opetus tulisi suorittaa pääsääntöisesti ajoharjoitteluradalla.

Liikkuvan poliisi Perinneyhdistys toteaa, että liukkaalla ajamisen ajo-opetus tulee suorittaa aina aidoissa liukkaissa ajo-olosuhteissa joko ajoharjoitteluradalla tai muulla vastaavalla ajoharjoittelu alueella. Lakiin tulee kirjata ehdoton kieltä antaa liukkaalla ajamisen ajo-opetusta simulaattorilla.

Esityksen mukaan Liikenne- ja viestintäviraston poikkeuslupamenettelystä, jossa 17-vuotiaalle voidaan kokonaisharkinnan perusteella myöntää poikkeuslupa B-luokan ajokortin suorittamista varten, ehdotetaan luovuttavaksi. Lisäksi ehdotetaan luovuttavaksi ammatillisessa kuljettajakoulutuksessa opiskelevien poikkeuksesta B- ja BE-luokan ajokortin saamiseksi 17-vuotiaana. Ehdotetaan, että 17-vuotias voisi huoltajan suostumuksella saada B-luokan rajoitetun ajo-oikeuden, joka ei olisi voimassa lauantaisin kello 00–05 ja sunnuntaisin kello 00–05. Rajoitus olisi voimassa siihen asti, kun kuljettaja täyttää 18 vuotta.

Liikkuvan poliisin Perinneyhdistys katsoo, ettei Liikenne- ja viestintäministeriön nykyisestä poikkeuslupamenettelystä tule missään tapauksessa luopua, vaan poikkeuslupan myöntämisen perusteita tulee kiristää merkittävästi niin, että 17-vuotiaalle voidaan myöntää poikkeuslupa B-luokan ajokortin saamiseen vain erityisen vahvoilla perusteilla. Poikkeuslupan myöntäminen tulee olla mahdollista vain erityisillä perusteilla, eikä vain huoltajan suostumuksella. Yhdistys katsoo, että kaikkia poikkeuslupan myöntämisen perusteita tulee tarkastella kriittisesti ja poikkeuslupan myöntämisen perusteita tulee kiristää ja jopa karsia. Poikkeuslupien käsittelijöiden määrää tulee lisätä niin, että kaikki poikkeuslupavaatimuksen voidaan käsitellä asianmukaisesti. Nykyisestä lähes automaattisesta poikkeuslupien myöntämisestä tulee päästä eroon ja päätöksiä tekeville virkamiehille tulee antaa mahdollisuus suorittaa poikkeuslupahakemuksen asianmukainen käsittely.

Liikkuvan poliisin Perinneyhdistys toteaa esitykseen kirjatun rajoitetun ajo-oikeuden olevan oikean suuntainen, mutta samalla yhdistys esittää vahvan huolen kyseisen rajoitetun ajo-oikeuden esitetystä laajuudesta, sillä yhdistyksen vahvan käsityksen mukaan rajoitettu ajo-oikeus tulee koskea viikonloppuöiden sijaan kaikkia viikonpäiviä kello 00-05 välisenä aikana. Nuorten kuljettajien riskikäyttäytyminen ei rajoitu vain viikonloppuöihin, vaan erityisesti kesäajalla kaikki yöt ovat riskiaikaa kaikille nuorille kuljettajille.

Esityksessä ehdotetaan, että seuraamuksena rajoituksen vastaisesti ajamisesta kuljettaja voitaisiin tuomita sakkoon ja määrätä ajokieltoon.

Liikkuvan poliisin Perinneyhdistys katsoo, että sakko ja määräaikainen ajokielto olisi ehdoton seuraus rajoituksen vastaisesta ajamisesta.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi, että 17-vuotiaan kuljettajan tulisi käyttää autoon kiinnitettävää alaikäisen kuljettajan tunnusta ja seuraamukseksi veloitteen rikkomisesta tulisi liikennevirhemaksu.

Liikkuvan poliisin Perinneyhdistys katsoo, että uskottavan poliisin valvonnan vuoksi 17-vuotiaan kuljettajan tulisi ehdottomasti käyttää ajamassaan autossa alaikäisen kuljettajan tunnusta. Tunnus tulee olla riittävän näkyvä ja erottuva, jotta se on helppo havaita poliisin liikennevalvonnassa.

Yhdistys kantaa kuitenkin vahvan huolen nykyisen poliisin liikennevalvonnan kyvystä valvoa kyseistä rajoitusta, sillä poliisin liikennevalvonnan määrä ja laatu on käytännössä romahtanut nykyisen 11 poliisilaitoksen mallissa päiväajalla ja erityisesti yöajalla, jolloin kyseistä rajoitusta tulisi valvoa. Suuremmissa taajamissa poliisipartioiden määrä mahdollistaisi valvonnan jollakin tavalla, mutta harvemmin asutulla alueella on poliisin liikennevalvonta yöajalla lähes mitätöntä.

Ainoa tapa varmistaa rajoitetun ajoajan valvonta edes jollakin tavalla on pystyä valvomaan rajoitettua ajoaikaa niin, että kyseinen alaikäisen auton kuljettajan rekisteritunnus on osa poliisiautoissa olevaa rekisterikilven lukulaitteen valvontaa. Alaikäisen kuljettajan tulisi ilmoittaa poliisin rekisteriin ajo-oikeuden saamisen yhteydessä auto tai ne autot, jota he kuljettavat ja nämä autot olisivat rekisterikilven lukulaitteen kohteisiin kuuluvia autoja.

Ehdotetaan, että uuden kuljettajan ajokieltoon määrittämiseen liittyvä koulutus ulotettaisiin koskemaan nykyisten A- ja B-luokan ajo-oikeuksien lisäksi AM/120-, AM/121- ja T-luokan ajooikeuksia sekä väliaikaiseen ajokieltoon poliisin määrittämiä kuljettajia.

Liikkuvan poliisin Perinneyhdistys toteaa esityksen ajokieltoon määrittämiseen liittyvästä koulutuksen laajentamisesta olevan ehdottoman tarpeellinen toimenpide.

Laissa ehdotetaan säädettäväksi seuraamuksesta kuljettajantutkinnon teoriakokeessa vilppiin syyllistyneelle. Liikenne- ja viestintävirasto asettaisi vilppiin syyllistyneen kokeen suorittajalle kuuden kuukauden mittaisen kiellon osallistua teoriakokeeseen. Virasto asettaisi teoriakokeessa vilppiin syyllistyneen tulkin kuuden kuukauden mittaiseen kieltoon toimia teoriakokeessa tulkkina.

Liikkuvan poliisin Perinneyhdistys katsoo, että kuljettajantutkinnon teoriakokeessa vilppiin syyllistyneelle tulee määrätä riittävän ankara seuraamus. Lakiin esitetyt 6 kuukauden toimintakiellot ovat hyvin perustellut.

Lisäksi lakiin ehdotetaan tehtäväksi teknisluonteisia ja sääntelyä selkeyttäviä muutoksia.

Liikkuvan poliisin Perinneyhdistys toteaa, että lain säädännön tulisi olla niin selkeää, että jokaisella ajokortin haltijalla olisi kyky ymmärtää säännöksen sisältö samalla tavalla.

Ehdotetaan, että Färsaarilla ja Grönlannissa myönnettyjen ajokorttien vaihtaminen suomalaiseen ajokorttiin mahdollistettaisiin.

Liikkuvan poliisin Perinneyhdistys toteaa kyseisen esityksen olevan hyvin perusteltu.

Mikkelissä 16.11.2021

Jyrki Haapala

Puheenjohtaja

Liikkuvan poliisin Perinneyhdistys ry

p. 040 867 9121

Haapala Jyrki

Liikkuvan poliisin Perinneyhdistys - Liikkuvan poliisin Perinneyhdistys ry